

ОБЩИНА

ИВАНОВО

www.ivanovo.bg

7088 с. Иваново, Област Русе, ул. "Олимпийска" 75
тел: 08116/22-53, факс: 08116/28-70, e-mail: obshtina@ivanovo.bg

**ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА
КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА ОБЩИНА ИВАНОВО
ЗА 2024 ГОДИНА**

Финансовия отчет на Община Иваново, област Русе за периода 01.01.2024-31.12.2024г. е изготвен при спазване на изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните предприятия, указания на Министъра на финансите, регламентиращи приложимостта на разпоредбите на НСС в отчетността на бюджетните предприятия, ДДС № 20/14.12.2004г. и ДДС № 07/16.12.2024г. на МФ. Спазени са основните счетоводни принципи: текущо начисляване, действащо предприятие, предпазливост, съпоставимост между приходи и разходи, предимство на съдържанието пред формата, независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс.

За годишният финансов отчет за 2024 г. на Община Иваново е приложена формата и съдържанието на годишния финансов отчет, определен съгласно т.1 от заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015г. на Министерство на финансите.

Годишният финансов отчет включва:

Отчет за касовото изпълнение на бюджета

Сборен баланс към 31.12.2024 г.

Отчет за приходите и разходите на община Иваново към 31.12.2024 г.

Сборни оборотни ведомости поотделно за трите отчетни групи/стопански области/- „Бюджет“, „Сметки за средства от Европейския съюз“ и „Други сметки и дейности“ с данни за състоянието на счетоводните сметки преди операциите по приключване на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7 със сметките от групи 1 и 2 към 31.12.2024 г.

Справки за провизии на вземания и корективи на пасиви към 31.12.2024 г.

Годишна справка за разчетни сметки.

Към 31.12.2024г. са начислени провизии за вземания на общината за наеми на земи и общинско имущество и др. подобни. Провизиранията вземания са класифицирани в две групи : трудно събираеми – след изтичане на 180 дни от крайния срок на погасяване, провизирани с 50% от номиналната стойност и несъбираеми – при погиване на длъжника, обявяването му в несъстоятелност и ликвидацията му, изтичане на погасителната давност, провизирани на 100% от номиналната стойност на вземането.

В изпълнение на ДДС №5/2015 в ГФО на Общината към 31.12.2024г. е отразена амортизацията на амортизируемите активи, съгласно утвърдената амортизационна политика на община Иваново. В община Иваново е възприет линейния метод за амортизиране на дълготрайните активи.

В групата на дълготрайните материални активи (ДМА) се включват:

- сгради
- машины, съоръжения и оборудване
- транспортни средства
- стопански инвентар
- други ДМА

Аналитичното отчитане се организира по видове, по МОЛ и други признаци, които позволяват извличане на максимално полезна информация.

Дълготрайни материални активи са установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от Община Иваново, за които са изпълнени следните условия:

- а/ да имат натурално-веществена форма;
- б/ да се използват за продажба, замяна, отдаване под наем, за административни и други цели;
- в/ да се използват повече от един отчетен период.
- г/ стойността им към момента на придобиване да е равна или по-голяма от 1000 /хиляда/ лева без ДДС – стойност приета като индивидуален праг на същественост за Община Иваново.

За целите на прага на същественост в стойността на активите не се включват ДДС и други данъци.

Всички активи, които са със стойност под определения праг на същественост се записват като материални запаси, а въведените в употреба се завеждат зад балансово.

За компютърните конфигурации и други подобни взаимосвързани активи, на които стойността на цялата конфигурация е на или надвишава минималния праг на същественост от 500.00 лв. без ДДС, съществени елементи (компютър, монитор) се завеждат като един ДМА, независимо, че тяхната индивидуална стойност може да е под минималния праг на същественост съгласно т.16.16.6 от ДДС 20/2004 г. Последващите разходи за подмяна на текущи компоненти се отчита като текущ разход и не променя стойността на така признатия актив.

За активи – земи, прилежащи към сгради и съоръжения, е предвидено балансово признаване при тяхното придобиване в отчетни групи „Бюджет“ и „СЕС“.

Активи, попадащи в обхвата на т.16.3 от указание на МФ – ДДС 20/2004 г., които се изписват на разход в момента на тяхното придобиване в отчетни групи „Бюджет“ и „СЕС“, се капитализират (признават балансово) в отчетна група „Други сметки и дейности“, а именно:

- земи, гори и трайни насаждения – без прилежащите към сгради и съоръжения земи, за които се прилага общия ред на отчитане в гр.20 „Бюджет“ и „СЕС“
- инфраструктурни обекти
- активи с художествена и историческа стойност
- активи в библиотеката

За тези активи се води аналитична отчетност. Те също се инвентаризират и при липси и вина на материално отговорно лице се прилагат изискванията на нормативната уредба за пълна имуществена отговорност.

Дълготрайните активи, получени в резултат на безвъзмездна сделка, се оценяват по справедлива стойност към датата на осъществяване и се документират със заповед на кмета за назначаване на комисия и протокол от комисията за направена оценка.

Дълготрайни материални активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи, както следва:

- а/ разходи за подготовка на обекта (терена);
- б/ разходи за първоначална доставка и обработка;
- в/ разходи за монтаж;
- г/ разходи за хонорари на архитекти, инженери, икономисти и други, свързани с проекта, икономическата обосновка, изграждането, доставката монтажа, въвеждането в употреба
- д/ изплатените обезщетения на собствениците за отчуждаване на техните активи.

В цената на придобиване не се включват финансовите разходи, глоби, санкции или неустойки за виновно причинени загуби или други вреди, разходи за обучение на персонала за работа със съответното ДМА.

При счетоводно завеждане на новоактувани нефинансови дълготрайни активи се приема, че фигуриращата в акта за общинска собственост данъчна оценка е надежден индикатор за справедлива стойност на съответния имот (земя и сгради).

Индивидуалният сметкоплан на Община Иваново е разработен и утвърден от Кмета на Общината, съгласно Закона за счетоводството, на база утвърдения с ДДС №14 от 30.12.2013г. и ДДС №5 от 14.04.2015г. и последващи указания на Министерство на финансите Сметкоплан на бюджетните организации (СБО). Структурата на индивидуалния сметкоплан е изградена на четири нива: раздели, групи, подгрупи и синтетични сметки. Към откритите синтетични сметки Община Иваново и второстепенните и разпоредители с бюджети разкриват аналитични сметки до ниво, определено от техните потребности.

Годишния финансов отчет на Община Иваново за 2024 г., представлява консолидиран отчет на Общината, като първостепенен разпоредител и на 11 броя второстепенни разпоредители с бюджет, от които 6 (шест) кметства – Тръстеник, Пиргово, Мечка, Красен, Щръклево и Сваленик, 4 (четири) основни училища – ОУ Иваново, ОУ Тръстеник, ОУ Щръклево, ОУ Сваленик и една Детска градина с. Иваново с пет филиала.

През 2024 г. **не са сформирани нови** второстепенни разпоредители с бюджети към Община Иваново, като първостепенен разпоредител. Със заповед № РД-14-39 от 27.06.2024 на Министерството на образованието и науката от 15.09.2024 г. се закрива ОУ Сваленик.

В съответствие с изискванията на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор в община Иваново е приета система за управление и контрол, която се състои от отделни подсистеми и елементи, обхващащи бюджетния процес процедури по предварителен контрол по законосъобразност и Стратегия за управление на риска.

Осъществява се предварителния и последващ контрол .

В структурата на община Иваново е включено звено за вътрешен одит, което състои от две щатни бройки - ръководител на звено и един вътрешен одитор. Обявени са седем конкурсни процедури през 2024 г., които са прекратени поради обстоятелството, че до изтичане на срока за подаване на документите е постъпило едно заявление, но кандидата не отговаря на изискванията за заеманата длъжност.

В резултат на предприети мерки за строга финансова дисциплина и контрол, разумно, целесъобразно и ефективно разходване на средствата, бюджетната година приключи **без просрочени задължения** за цялата система на Община Иваново.

Един от основните принципи, заложен в Закона за счетоводството е **принципът на действащото предприятие**. Изхождайки от определението и същността му, може да се направи извода, че Община Иваново разполага с достатъчно финансови ресурси да изпълнява функциите си и без проблеми да осъществява дейността си. В подкрепа на изложеното е и това, че една от основните политики на Община Иваново е да увеличава своите възможности за самостоятелност, разширяване на социалните функции, подобряване на средата за живее, чрез благоустрояване и подобряване на комуналните дейности. В условията на усложнена международна обстановка, нестабилната политическа ситуация в страната, повишението на цените на енергия, горива, храни, строителни материали и др.; общината със свои сили и средства посрещна непредвидените разходи и успя да разшири социалните си функции. В същото време предприе мерки, които допринесоха за осигуряване на средства за всички дейности, и успя да завърши годината без просрочени задължения и със значителен преходен остатък, който ще и позволи през 2025 г. да реализира повече политики в сферата на благоустрояването, в социалната сфера, културната, здравеопазването, образованието и др. Ръководството на общината предприе мерки, които допринесоха за минимизиране на негативните тенденции и осигуряване на възможност за изпълнение на собствените приходи в размер на 123,10 % спрямо планираните норми. Общината изпълняваше в срок задълженията си към доставчиците и завърши годината без просрочени задължения в системата на целия първостепенен разпоредител. През 2024 г. Общината продължи изпълнението на стартиралите крупни инфраструктурни проекти, финансирани с целеви средства от Министерство на регионалното развитие и благоустройство както следва:

- „Укрепителни мероприятия на дървета с прилежащи полегати и стръмни склонове в обхват на имоти №803,804,805,806,807 в кв.62 по плана на с. Пиргово“, за който през 2024 г. са реализирани 25 920 лв. капиталови разходи.

- "Реконструкция и рехабилитация на участък от 3.050 км. общински път RSE 1108/III-501, Русе-Две могили/-Ивановски скални църкви от км. 0+260 до км.3+310, общ.Иваново", за който през 2024 г. са изпълнени капиталови разходи, в размер на 3 875 908,43 лв.

- „Реконструкция и рехабилитация на участък от 3.300 км общински път RSE 1101/III-202, Русе- Щръклево/ - Красен - /III-501/,от км 5+500 до км 8+800“, за който през 2024 г. са изпълнени капиталови разходи в размер на 2 106 562,68 лв.

- „Реконструкция и рехабилитация на участък от 3,800 км общински път RSE 2107/II-52, Пиргово - Мечка/ - Иваново - /III-501/,от км 5+300 до км 9+100“, за който през 2024 г. са изпълнени капиталови разходи в размер на 3 206 559,63 лв.

- „Реконструкция и рехабилитация на съществуващи водопроводи с. Щръклево, общ. Иваново – III финална част“ за който през 2024 г. са изпълнени капиталови разходи в размер на 1 185 983,14 лв.

Подготвя се реализацията и на други инвестиционни проекти, които ще подобрят средата за живеене на местната общност.

Наличността на бюджетни средства към 31.12.2024 г. е в общ размер **8 189 450** лв., в това число за държавни дейности – **2 863 271** лв. и за местни дейности – **5 326 179** лв.

Бюджетът на община Иваново за 2024 г. е приет с решение № 57 по протокол № 6 от 15.02.2024 г. на Общински съвет Иваново и е актуализиран през годината по пълна бюджетна класификация.

Приходната част на бюджета в частта на собствените приходи е изпълнена, както следва:

Вид на прихода	Уточнен план /лв./	Отчет /лв./	Процент
1. Данъчни приходи	804 000	884 028	109,95%
2. Неданъчни приходи	2 421 772	2 861 613	118,16%
Всичко собствени приходи	3 225 772	3 745 641	116,12%

Изпълнението на данъчните приходи спрямо плана е 109,95 и на неданъчните приходи изпълнението спрямо плана е в размер на 118,16 %, като изпълнението по основните приходаизточници е както следва:

- Данък върху недвижимите имоти - 99,96%
- Данък върху превозните средства – 109,25%
- Данък при придобиване на имущество по дарение и възмезден начин – 118,39%
- Приходи от наем на имущество – 84,85%
- Приходи от наем на земя – 120,21%
- Такса за ползване на домашен социален патронаж – 87,63%
- Такса битови отпадъци – 117,69%
- Такса за технически услуги – 120,66%
- Такса за административни услуги – 135,25%
- Приходи от продажба на земя – 188,38%

Собствените приходи към 31.12.2024 г. спрямо същия период на миналата година са с 356087 лв. по-повече или 110,51 %.

Постъпленията от Централния бюджет са:

Взаимоотношения с РБ и министерства	Уточнен план /лв./	Отчет /лв./	Процент
I.Всичко взаимоотношения в т.ч.	8 779 343	8 767 840	99,87 %

1.Обща субсидия /§31-11/	5 046 923	5 046 923	100 %
2.Обща изравнителна субсидия /§31-12/	1 346 700	1 346 700	100 %
3.Целева субсидия за кап.разходи /§31-13/	1 410 600	1 410 301	99,98 %
4.Целеви субсидии /§31-18/	853 492	853 492	100 %
5. Др.целеви трансфери /§31-28/	121 628	121 628	100 %
6. Възст.трансфери за ЦБ /§31-20/	0	- 11 204	
II.Трансфери между бюджети /министерства, държавни предприятия и др./§61-00,62-00,64-00/	8 046 894	8 322 412	103,42%
Общо взаимоотношения с РБ и министерства	16 826 237	17 090 252	101,57%

Приходите по дейности са изпълнени, както следва:

<i>Вид дейност</i>	<i>Уточнен план /лв./</i>	<i>Отчет /лв./</i>	<i>Процент</i>
Държавни дейности	9 718 671	6 832 419	70,30%
Местни дейности	22 270 941	17 847 950	80,14%
Всичко приходи	31 989 612	24 680 369	77,15%

Общото изпълнение на приходната част на бюджета към 31.12.2024 г. е 103 %.

Изпълнението на разходната част към 31.12.2024 г. е както следва :

<i>Разходи</i>	<i>Уточнен план /лв./</i>	<i>Отчет /лв./</i>	<i>Отн.дъл на вида разход</i>
Заплати и осигурителни плащания	7 856 675	6 749 842	27,35
Веществена издръжка	5 414 407	3 263 955	13,23
Платени данъци, такси и адм. санкции	78 667	624	
Капиталови разходи	17 867 907	13 930 645	56,44
Субсидии и други текущи трансфери за нефин. предприятия	48 738	28 684	0,12
Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестоп.цел	691 044	682 144	2,76
Тек. трансфери, обезщетения и помощи за домакинства	16 674	15 374	0,06
Членски внос и участие в нетърг.организации	15 500	9 028	0,04
Всичко разходи	31 989 612	24 680 296	100.00

Общото изпълнение на разходната част е 77,15 % при уточнен план на разходите – 31 989 612 лв., изпълнението е 24 680 296 лв.

Разходите за заплати и осигурителни плащания възлизат на 27,35 % от общия размер на разходите към 31.12.2024г.

Разходите за веществена издръжка заемат 13,23 % от общите разходи.

Най – голям относителен дял от общите разходи имат трудовите разходи.

Разплащането с бюджетни средства е извършено съгласно приоритетите.

Прилаганата счетоводна политика за отчетния период е насочена към цялостно обхващане на извършените стопански операции и счетоводното им отразяване при спазване на основните принципи, залегнали в Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните организации. Водещ е принципа на текущото начисляване, според който разходите се начисляват в периода, през който са възникнали, независимо дали е извършено плащане и дали са налице средства за изплащането им. Информацията, представена във финансовия отчет отговаря на изискванията за разбираемост, уместност, надеждност и сравнимост.

Текущото счетоводно отчитане в общината се организира и прилага по разработена Счетоводна политика, Правилник за документооборота на финансово - счетоводната дейност

и Индивидуален сметкоплан, утвърдени от кмета на общината със Заповед № РД-09-12-1/12.01.2017 г. Със Заповед № РД-09-235/05.05.2023 г. на кмета на общината е утвърдена нова Счетоводна политика, Правилник за документооборота на финансово - счетоводната дейност и Индивидуален сметкоплан за 2024 г.

Всички второстепенни разпоредители към Община Иваново са запознати с утвърдената за 2024 г. счетоводна и амортизационна политика, като същите са им изпратени на електронната поща.

Съставянето на оборотните ведомости и годишните финансови отчети е подчинено на Закона за счетоводството и писма и указания на Министерство на финансите като: ДДС №20/2004г, ДДС №№06 и 07/2008г., ДДС №12/2013г., ДДС №14/30.12.2013г, ДДС №15/21.12.2015г., ДДС№16 от 23.12.2015г., ДДС№3/30.03.2016г., ДДС№6/2016г., ДДС№8, №9 от 2016г., ДДС №7 от 22.12.2017г., ДДС №5/2019 г., ДДС №6/2019 г., ФО-5/14.02.2020, ДДС 9/22.12.2020 г., ДДС 07/31.12.2021г., ДДС 08 /22.12.2022 г., ДДС 07/28.11.2023 г., ДДС 07/16.12.2024 г. и всички други указания на МФ.

Съгласно разпоредбите на закона за счетоводството Община Иваново, като бюджетно предприятие прилага задължително двустранна форма на счетоводството.

Формата на счетоводството това са счетоводните регистри за систематично и хронологично записване и вътрешния ред за отразяване на информацията от счетоводните документи в регистрите. Същата е утвърдена от Кмета на Общината и осигурява синхронизирано осъществяване на хронологичното и систематичното (аналитично и синтетично) счетоводно отчитане.

В Община Иваново се използва автоматизирана система за електронна обработка с програмен продукт /ПП/ ФСД за всички разпоредители с бюджет.

През отчетната година, в съответствие с указанията на МФ и ДДС 20/2004г. не са извършвани процедури по приключване на приходните и разходни сметки.

Община Иваново съставя оборотни ведомости по трите отчетни групи както следва:

1. *За отчетна група „Бюджет“* – съответстваща на касовия отчет на бюджета Б-3;
2. *Отчетна група „Други сметки и дейности“ (ДСД)-* съответстваща на отчета на чуждите средства код 33;
3. *Отчетна група „Средства от европейския съюз“ (СЕС) (съответстваща на касовите отчети на средствата от европейския съюз), в това число:*
 - оборотна за средства от ЕС от националния фонд - отчет KSF;
 - оборотна за средства от ЕС от Разплащателната агенция – отчет с наименование RA;
 - оборотна за другите европейски средства – отчет с наименование DES;
 - оборотна за другите международни програми – отчет с наименование DMP.

През 2024 г. за всички отчетни групи се прилага Сметкоплана на бюджетните организации и Единната бюджетна класификация утвърдена от Министерство на финансите.

Началните салда на оборотната ведомост за 2024 г. съответстват на крайните салда в оборотната ведомост за 2023 г. след приключвателните операции.

Към 31.12.2024г . общата сума на крайните дебитни салда на сметки от раздел 2 „Сметки за дълготрайни материални и нематериални активи“ в отчетна група „Бюджет“ е 15 607 558,83 лв. и спрямо 2024 г. изменението е в посока увеличение , по отделни сметки изменението е :

По сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоразения земи“ крайното дебитно салдо е в размер на 1 301 840,82лв., като отписването е отразено по кредитния оборот и е в размер на 13 172,90 лв.

Промените в индивидуалните стойности на сградите са резултат от извършени основни ремонти и придобиване на сгради. Общо по дебита на сметките от гр.203 през 2024г.

са отразени придобивания в размер на 1 580 65,217 лв., а по кредита са отписани сгради на стойност 96 317 лв.

По сметка 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“ крайното дебитно салдо е в размер на 347 112,85 лв., като през годината придобитите компютри са отразени в дебитния оборот и са на стойност 76 307,13 лв. Изменението е в посока увеличение.

По сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ крайното дебитно салдо е в размер на 4 530 055,48 лв. като през годината придобитите други машини, съоръжения, оборудване са отразени в дебитния оборот и са на стойност 1 291 161,35 лв. Изменението е в посока увеличение.

По сметки от група 205 са отразени стойностите на леки автомобили и други транспортни средства, крайното дебитно салдо е в размер на 1 284 767,63 лв., като изменението е в посока увеличение с 27 197,76 лв.

По сметка 2060 „Стопански инвентар“ крайното дебитно салдо е в размер на 227 538,96 лв. като изменението е в посока увеличение с 5 870,99 лв.

Нематериалните дълготрайни активи са заведени по сметки 2101. Крайното дебитно салдо към 31.12.2024 г. в отчетна група „Бюджет“ е 108 771,38 лв. Същите представляват предимно програмни продукти и лицензи за програмни продукти.

По сметка 2071 в отчетна група „Бюджет“ е отразено незавършеното строителство, основен ремонт и дълготрайни материални активи в процес на придобиване. По кредитния оборот е отразена сумата в размер на 1 075 082,27 лв., е от заприходени активи в резултат на приключени строителства и основни ремонти. Към 31.12.2024 г. няма увеличение в балансовата стойност на вече придобити активи.

Съгласно указанията на МФ в ДДС №14/2013. В отчетна група ДСД са заведени само празни парцели земя, в това число и земеделски земи, а в отчетна група „Бюджет“ земи, които са прилежащи към сгради.

Крайното дебитно салдо по **сметка 2201 „Земи гори и трайни насаждения“** в отчетна група ДСД е в размер на 13 795 712,40 лв.

Крайното дебитно салдо по **сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“** в отчетна група ДСД е в размер на 36 427 320,63 лв., като дебитните обороти са 10 540 013,63 лв.

По сметка 2203 „Активи с историческа и художествена стойност“ крайното дебитно салдо е в размер на 49 230,44 лв.

В сметките от раздел 3 са отразени материалните запаси, както следва:

В отчетна група „Бюджет“ крайното дебитно салдо – общо на сметките от раздел „3“ е 77 128,96 лв. Дебитните обороти са в размер на 413 351,10 лв., а кредитните обороти са 431 620,36 лв. Изменението спрямо началното салдо е в посока намаление с 18 269,26 лв.

В сметките от раздел 4 са отразени разчетите- вземания и задължения както следва:

По сметка 4010 „Задължения към доставчици в страната“ в отчетна група „Бюджет“ крайното кредитно салдо е в размер на 180,00 лв.

По сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ в отчетна група „Бюджет“ крайното дебитно салдо е в размер на 1 731 665,75 лв. и изменението спрямо началното дебитно салдо / 1 875 239,38 лв./ е в посока намаление с 143 573,63 лв. В отчетна група „СЕС“ крайното салдо е в размер на 543 021,70 лв.

По сметка 4110 „Вземания от клиенти в страната“ в отчетна група „Бюджет“ крайното дебитно салдо е в размер на 385 792,63 лв. и изменението спрямо началното кредитно салдо / 135 869,37 лв./ е в посока увеличение с 249 923,26 лв.

По сметка 4211 „Задължения към работници и служители“ в отчетна група „Бюджет“ крайното салдо на сметката е 0,00 лв.

По сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания“ в отчетна група „Бюджет“ крайното кредитно салдо е в размер на 358 864,56 лв.

По сметка 4301 „Вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби и санкции“ в отчетна група „Бюджет“ крайното дебитно салдо е в размер на 0,00 лв.

По сметки от група 451 са отразени разчетите за данъци / данък върху доходите на физически лица, данък върху приходите от стопанска дейност и др./, които остават за плащане през 2025 г. и ДДС за възстановяване в размер на 144 269,58

По сметки от група 455 са отразени разчетите за осигуровки и ДЗПО, в отчетна група „Бюджет“ като крайното кредитно салдо по тези сметки е 25 003,93 лв.

По сметка 4684 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на общините са постъпили и разходвани средства“ /§§8803/ в отчетна група „Бюджет“ крайното кредитно салдо е в размер на 14 156,59 лв. Същата сума е отразена като крайно дебитно салдо на 4684 в „СЕС“.

По сметките от гр. 488 Вземания от други дебитори в отчетна група „Бюджет“ крайното дебитно салдо е в размер на 24 757,69 лв

По сметките от гр. 489 са отразени задължения към други кредитори . Крайното кредитно салдо на сметките от тази група в отчетна група „Бюджет“ е 63 259,63 лв.

Провизиите са отразени в сметките **от гр. 491** , като в отчетна група „Бюджет“ е по сметка 4917 „ Провизии за публични държавни вземания срещу местни лица “ крайното кредитно салдо е в размер на 46 957,30 лв.

В оборотите на сметка 4971 през 2024 г. е отразено доначисляване по линейния метод на инвестициите от ВиК ООД, съгласно писмо на МФ № 91-00-106/22.02.2017г. Съгласно т.30 на цитираното писмо, в случай, че към края на отчетната година е формирано кредитно салдо по партидата на сметка 4971, отнасяща се за договора с ВиК оператора по чл.198п, ал.1 от ЗВ, с оглед представянето му в годишния баланс в позиция“ 3 Получени аванси“ / шифър 0523/ тази сума се прехвърля от сметка 4971 по сметка 4120. В началото на следващата отчетна година това записване се сторнира/ чрез “червено сторно“ или обратна счетоводна операция/ т.е по сметка 4971 / по съответната партида/ отново се възстановява кредитното салдо.

В раздел 5 са отразени сметките за финансовите активи

По сметка 5011 в отчетна група „Бюджет“ са отразени обороти по каса.

Към 31.12.2024 г. наличността по банковата сметка в лева в отчетна група „Бюджет“ е 8 189 450,17 лв., като изменението спрямо наличността на 01.01.2024 г. е в посока намаление с 3 885 764,40 лв.

В отчетна група „СЕС“ към 31.12.2024 г. наличността по банковата сметка за оперативни програми е 36 727,78 лв.

В изпълнение на ДДС №5/2015г. в ГФО на Общината към 31.12.2024 г. и отразена **амортизацията на амортизируемите активи**, съгласно утвърдената амортизационна политика.

По отношение на определяне на предполагаемата остатъчна стойност в амортизационния план на община Иваново се предвижда такава за следните класове :

- сгради - 15% от отчетната им стойност /стойността на придобиване/преоценена/обезценена/.
- автомобили – 10% от отчетната им стойност /стойността на придобиване/преоценена/обезценена/.

На основание изискванията, дадени в т. 7.1 и т. 7.2 от СС 4 „Отчитане на амортизации“ общината преразглежда един път годишно:

- оценката за полезния срок на годност на дълготрайните материални и нематериални активи. Ако очакванията се различават значително от предишните оценки, срокът на годност се коригира, както и начислената амортизация за текущия и бъдещи периоди.
- Прилаганият метод на амортизация. Ако е настъпила значителна промяна в очакваните икономически изгоди от тези активи, методът се променя. Промяната на метода на амортизация се осчетоводява като промяна в приблизителните счетоводни оценки, а амортизационните отчисления за текущия и бъдещите периоди се коригират. За минали периоди не се извършва корекция;

При прехвърляне на амортизируеми активи между разпоредителите в системата на общината получателят на актива продължава да амортизира актива, като залага параметри в

амортизационния план, въз основа на предоставена от прехвърлителя информация, като съответно се променя предполагаемия/оставащия полезен срок на ползване на актива, и от там процента на амортизация.

Отчетната стойност на амортизируемия актив се преизчислява при обезценка, или преоценка, в резултат на което се променя и размера на разходите за амортизация;

За отписаните амортизируеми активи (поради продажба, прехвърляне, брак или по други причини) не се начислява амортизация.

Начисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е придобит или въведен в употреба (за идентифицираните като трайно неупотребявани активи подновяването на начисляването на амортизацията започва от месеца, когато отново започват да се ползват в дейността на общината като амортизируем актив)

Начисляването на амортизацията се преустановява от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е изведен от употреба, независимо от причините за това (за активите, които са определени като трайно неизползвани - от съответния месец, определен от общината).

Община Иваново е приела, че съответната единица-получател ще заведе актива по подхода на директно завеждане **по нетна (балансова) стойност** - активът се завежда в бюджетната организация-получател по съответната сметка от групи 20, 21 и 22 директно с балансовата му стойност (съществуващата до момента отчетна стойност, намалена с акумулираната амортизация).

Начисляването на амортизацията се извършва ежесмесечно.

Обособено отчитане в отчетните групи (стопански области) се прилага и за начисляването на амортизацията, т.е. разходът за амортизации се начислява в отчетната група (стопанска област), където е позициониран активът към датата на стартиране начисляването на амортизацията / т.е. „бюджет“ или „ДСД“/.

Не се начисляват амортизации в отчетна група (стопанска област) „Сметки за средства от Европейския съюз“ (СЕС).

Амортизируемите активи, придобивани чрез СЕС, се считат за придобити/въведени в употреба в месеца на прехвърляне от СЕС и трайното им завеждане в БЮДЖЕТ или ДСД. В Сметкоплана на бюджетните организации (СБО) са предвидени два типа сметки за отразяването на двете страни на процеса на амортизацията:

- сметки за отчитане на (разходни) потоци — сметки от подгрупа 603 „Разходи за амортизации“ от СБО за начислените разходи за амортизация за съответния период;
- сметки за отчитане на наличности (коректив на отчетната стойност на съответните активи)
- сметки от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ на СБО за акумулираната амортизация към определена дата.

Структурата от сметки от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ съответства еднозначно на балансовите позиции за съответните нефинансови дълготрайни активи, което позволява данните от съответната сметка от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ да бъдат автоматично отнесени в баланса като коректив (намаление на отчетната стойност) за съответната балансова позиция, без да е необходимо допълнителна идентификация на аналитично ниво.

Сумата на отписаните дълготрайни активи, които попадат в групата на амортизируемите активи е отразена в кредитните обороти на сметки от гр.202, 203, 204, 205, 206 и счетоводни сметки 2101, 2102, 2109 и 2202, като в тези обороти влизат и активи, които са отписани от един разпоредител и са прехвърлени в друг разпоредител в системата на първостепенния.

Активите, **които не се амортизират**, поради това, че не са въведени в експлоатация, или са в процес на придобиване са на обща балансова стойност 2 659 759,72лв., в това число по счетоводни сметки: 2101“Програмни продукти и лицензии за ПП“ на стойност 155 лв., 2031 „Административни сгради“ на стойност 19354,60 лв, по сметка 2032 „Жилищни сгради, общежития и апартаменти“ на стойност 11286,50, сметка 2039 „Други сгради“ на стойност

930 870,69 лв., сметка 2049 „Машини, съоразжения, оборудване“ на стойност 1 567 058,99лв., сметка 2059“Други транспортни средства“ на стойност 10632 лв. и по сметка 2202“Инфраструктурни обекти“ на стойност 131033,94 лв.

Преди съставяне на оборотните ведомости е извършена **годишна инвентаризация**. Осчетоводяването на липсите на активи, установени при проведената инвентаризация е в съответствие с т.2.6. от ДДС №20 от 2004г. на МФ и СБО, утвърден с ДДС №14 от 2013г. материалните запаси е отразено като разход от други събития по тяхната отчетна стойност, по която са били заведени по счетоводните сметки и регистри. По време на инвентаризацията са съставени и утвърдени от Кмета и директорите или ръководителите на съответните второстепенни разпоредители протоколи за брак. Бракуването на задбалансово отчитаните активи е отразено съответно по дебита на 9981”*Кореспондираща сметка за задбалансови активи*” и по кредита на 9909 ”*Активи в употреба изписани като разход*” и 9978 „*Други задбалансови активи*“.

Сметките за изменение на потоците на поетите ангажименти са :

- 9800 Възникване на ангажименти за разходи
- 9801 Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация
- 9803 Реализиране ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение
- 9804 Вътрешни трансфери на поети ангажименти за разходи
- 9805 Прехвърлени ангажименти за разходи
- 9806 Прехвърлени ангажименти за разходи от/към други предприятия
- 9808 Коректив в обема/стойността на поетите ангажименти
- 9809 Анулиране (канцелиране) на поети ангажименти за разходи

От гледна точка на счетоводната отчетност на общината, поетият ангажимент има характер на задбалансов пасив. Всички изменения /потоци/ на поетите ангажиментите се извършва чрез сметките от подгрупа 980 “Поети ангажименти за разходи – потоци”, като през годината се взимат в кореспонденция със сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности” /с изключение на сметка 9801/. При увеличение на поетия ангажимент, съответната сметка от подгрупа 980 се дебитираща срещу кредитиране на сметка 9200, а при намаление се съставя обратно записване.

В края на годината всички сметки от подгрупа 980 се приключват със сметка 9989.

В съответствие с указанията на ДДС № 4/2010 г. и ДДС № 14/2013 г. по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи“ са отразени поетите ангажименти на Общината, като процентът на изпълнение на този показател е 10 026 499 лв. в т.ч за текущи разходи 1 484 502 и за капиталови разходи за придобиване на ДМА с включени авансови плащания в размер на 8 541 997 лв. Съотношение на наличните към края на годината поети ангажименти за разходи към средно годишния размер на разходите за последните 4 г. (до 50%) е 43,7%.

Съгласно чл.86, ал.2, т.6 от ЗПФ за отчитане на новите задължения за разходи е предвидена сметка 9860“ Възникнали нови задължения за разходи “, Обхватът на разходите, попадащи в този показател е идентичен с този на показателите на поетите ангажименти. Към 31.12.2024 г. по сметка 9860 в отчетна група „Бюджет“ крайното кредитно салдо е в размер на 18 606 543,87 лв., а в отчетна група „СЕС“ е 868 398,21 лв.

Съгласно т.90 от ДДС 08/2018г., с оглед унифицирането и превеждането на практиката по отчитане на показатели „**нови задължения за разходи**“ в съответствие с изискванията на Закона за публичните финанси с указания на МФ БЮ №4/23.08.2018г. от 2019г. в изпълнение на този показател следва да се отразяват и съответните суми от ангажимента, които се реализират като авансови плащания, тъй като плащания също представляват договорни задължения, независимо от това кога ще бъдат извършени. В тази връзка при извършването на такива плащания, съответно счетоводното записване по сметка 4020 за тези плащания следва да се съпроводи и със съответните задбалансови записвания за реализация на ангажимента и за изпълнение на показателя „нови задължения за разходи“. В съответствие с т.91 отчитане на показатели „нови задължения за разходи“ при предоставяне на аванси на основание на издадена заповед за командировка при командировки за сметка на

отпуснатия на служителя аванс за командировка се възприема подход, при който отчитане на реализацията на ангажимента и новите задължения за разходи, да се извършва след отчитането на аванса.

В съответствие с т.23 от ДДС № 08/2012 г. сметка 9214 получени гаранции от СБП се използва за отчитане на получени в бюджетните предприятия банкови гаранции. Съответно, получените банкови гаранции се отразяват в отчетна група „Бюджет“, когато същите са свързани с изпълнение на договорни ангажименти, обвързани с нейния бюджет, или в отчетна група „СЕС“, когато те са учредени по повод изпълнение на договорни ангажименти, обвързани със средства от проекти и програми, отчитани в тази отчетна група.

Ползваните чужди активи към 01.01.2024г. и към 31.12.2024 г. са 1 438 624,64 лв. По сметка 9110 „Чужди дълготрайни активи“ е отразено безвъзмездното предоставяне за управление на община Иваново на недвижима археологическа културна ценност - изключителна държавна собственост, представляваща Археологически резерват „Скални църкви - с. Иваново“ – реална част от териториалния обхват на резервата с обща площ на реалната част 157,9 ха с балансова стойност 1 353 929,36 лв. за срок от 10 години, съгласно Решение на Министерски съвет на Република България № 128/18.02.2021г. и предоставено безвъзмездно право на управление на Поземлен имот № 808 в кв. 40 по кадастралния план на с. Сваленик с площ 1112 кв. м. с построена в него сграда Кантон със застроена площ от 211 кв. м. за срок от 5 години от Областния управител на област Русе, съгласно Договор № 96-00-4 от 28.01.2021 г.

Приходите от дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми се отчитат като приходи в момента на получаването им по кредита на сметките от група 74.

През 2024 г. са получени дарения в натура от страната, отчетени в отчетна група „Бюджет“ по сметка 7413 „Получени текущи помощи и дарения в натура от страната“ в размер на 32 397,26 лв.

В отчетна група „Други сметки и дейности“ се отчитат чуждите средства по сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и чужди средства от местни лица“ в размер на 284 709,13 лв. към 31.12.2024 г., който са основно :

- депозити по договори на общината с контрагенти
- гаранции по изпълнение на договори
- средства по §4 от Закона за земеделските земи
- средства по чл.37, б”в” от Закона за земеделските земи

Отчетът на община Иваново за група „Сметки за средства от Европейския съюз“ включва обобщени данни по оперативни програми както на общината, така и на общинските учебни заведения.

Община Иваново през 2024 г. работи по следните оперативни програми:

- Програма за храни и основно материално подпомагане от Европейски социален фонд плюс, проект „Топъл обяд в община Иваново“.

- ОП „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвимите групи, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. Проекта „Подкрепа за осигуряване на заетост, социална и професионална интеграция на хора с увреждания в община Иваново“ е приключил м. април 2024 г и всички разходи в размер на 381 657,42 са верифицирани.

- Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. – проект „Изграждане на фотоволтаични електрически централи за собствени нужди върху покривни конструкции на сгради, собственост на Община Иваново“.

В училищата са отчетени средства по: „Проект „Подкрепа за успех“, „Равен достъп до училищно образование в условията на криза“, „Подкрепа за приобщаващо образование“ и „Силен старт“.

При изготвяне на оборотните ведомости текущо през отчетния период не са извършвани процедури по приключване сметките от раздели 6 ”Сметки за разходи” и 7 ”Сметки за приходи и трансфери” със сметките от групи 11 и 12 на Сметкоплана на бюджетните предприятия.

В края на годината сметките се приключват и в началото на следващата се откриват с нулеви салда.

Спазено е изискването на т.7.14 от ДДС №20/2004 г. за отчитане на възстановените разходи. Те се отразяват като намаление на разходен параграф и като кредитен оборот в разходната сметка.

Прилагайки принципа на текущото начисляване към 31.12.2024 г. са осчетоводени всички разходи за ел. енергия, вода, телефони. и др., отнасящи се за месец декември 2024 година по сметка 4971 "Коректив за задължения към доставчици- местни лица" в размер на 71 105,61 лв. На 01.01.2025 г. се извършва червено сторно и сумите се отнасят по съответните разходни сметки според естеството и вида на разхода.

Инвестициите за ВиК съоръжения, начислени по линеен метод за минали години са осчетоводени по кредита на с-ка 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“, началото на 2025 г. се прехвърля по сметка 4971 "Коректив за задължения към доставчици-местни лица".

Създадена е организация за спазване на изискванията на НСС 19 и т.19.7 от ДДС № 20/2004 година за провизиране на разходите за очаквания брой дни на натрупващите се отпуски от минали години на персонала, които ще се ползват през 2025 година, като обобщената сума по синтетичните сметки 6047 „Разходи за провизии за персонал”и 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала” към 31.12.2024 г. е 358 864,56 лв., като е съобразено изискването за начисляване на приспадащите се осигурителни вноски за ДОО, допълнително задължително осигуряване и здравно осигуряване за сметка на работодател. В началото на следващата отчетна година се взема съответното сторно по сметки 4230 и 6048 „Сторнирани разходи за провизии за персонал”.

При операциите по годишното счетоводно приключване е съобразено изискването за прилагане на подхода на приписаните приходи и разходи за предоставените активи за безвъзмездно право на ползване между общината и други бюджетни предприятия. На основание изпратени писма до съответните контрагенти, ползватели на общинските имоти са осчетоводени приписани приходи в размер на 25 724,28 лв. по сметка 7189 „Приписани други приходи“ и приписани разходи в размер на 18 287,04 лв. по сметка 6087 "Приписани разходи за наеми".

На територията на общината функционират тринадесет читалища. Предвидените средства по Закона за държавния бюджет и съответно по общинския за читалищна дейност през 2024 г. са 406 680 лв. за субсидирана численост 24 бр. и са разпределени между тях от комисия, с участието на представител на общината. Предвидено е дофинансиране в размер на 15 000 лв. Субсидиите се предоставят за самостоятелно управление. Сумите са осчетоводени по сметка 6451“ Субсидии и други трансфери за нестопански организации”.

Банковите гаранции към 31.12.2024 г. са в размер на 3 519 860,96 лв. и са осчетоводени по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства”.

Във баланса на общината към 31.12.2024 г. е съобразено изискването на по т.47 от ДДС № 07/16.12.2024г. на ред 3 „ Изменение на нетните активи за периода“ (шифър 0403) в съответните колони за начален баланс (данните за предходната година) да фигурира сумата, представляваща разлика между салдата на сметките от раздел 6 и 7 към 31.12.2023 г. преди приключвателните операции/т.е сумата, фигурираща в баланса за 2023 г. в тази позиция – шифър 0403 в съответните колони за краен баланс/. Аналогично в съответните колони за начален баланс фигурират салдата по сметките от гр.10(за шифър 0401) и гр.11 (за шифър 0402) преди приключвателните операции .

При изготвяне на сборната оборотна ведомост са осчетоводени всички разходи и приходи, отнасящи се за 2024 г. при спазване на основния счетоводен принцип за текущо начисляване – “приходите и разходите, произтичащи от сделки и събития, се начисляват към момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят (чл.4, ал.1, т.1 от ЗСч).

В тази връзка за тяхното осчетоводяване са използвани разпоредбите на т.т.48-49 от ДДС № 20/2004г.

През отчетния период е прилаган метод за отписване на стоково материалните запаси при тяхното потребление: препоръчителен подход – средно претеглена стойност.

Просрочените вземания на общината са отразени задбалансово и в края на отчетния период са съответно, по сметка 9913 „Просрочени вземания от клиенти”- 27 075,73 лв. и по сметка 9915” Просрочени вземания от концесии и наеми” – 81 314,82 лв.

Ежемесечно се начисляват приходите от наем и продажба на общинско имущество и наем и продажба на земя.

Данъкът по чл.2”в” от ЗКПО се начислява ежемесечно и се внася на тримесечие.

На основание заповед № РД 09-761/21.11.2024 година на кмета на община Иваново работна комисия извърши инвентаризация на материалните запаси в общината. Резултатите от инвентаризацията са осчетоводени на база изготвени инвентаризационни описи, сравнителни ведомости и актове за брак на материални запаси, съставени от комисиите в общината и второстепенните разпоредители.

Съгласно ДДС № 5 от 30.09.2016г. със заповед №РД-09-516 от 04.12.2017г. е утвърдена Амортизационна политика на община Иваново. Със заповед № РД-09-93 от 01.03.2021 г. е утвърдена нова амортизационна политика на община Иваново.

По сметка 5114 „Други дялове и акции в предприятия в страната” е отнесена сумата от 244 160 лв. дялове на общината, както следва:

- Университетска Многопрофилна болница за активно лечение “Канев” АД– гр.Русе” - 0,68 % от капитала -181780 лв.
- Водоснабдяване и канализация” ООД гр. Русе – 2% от капитала – 8 040 лв.
- „Роял Колбас” АД с.Иваново – 20% от капитала – 54 340 лв.

Към момента на изготвяне на годишния финансов отчет за 2024 г. търговските дружества не са предоставили отчети.

Община Иваново не е ползвала заеми по сметките за чужди средства в ОГ „ДСД“.

Счетоводното обслужване в община Иваново е организирано на двустранен принцип.

Информацията се обработва на софтуерен продукт ”ФСД Win”.

Отчитането на касовите потоци и наличностите в общината се извършва чрез прилагането на Единната бюджетна класификация.

Критерий за признаване на приходите е издаването на фактура от общината.

Субсидиите са отчетени като целеви за капиталови разходи, обща и изравнителна субсидия.

Състоянието и измененията на основните активи, приходи и разходи е отразено с данни по счетоводните сметки преди операциите по приключване в сборна оборотна ведомост по отчетни групи „Бюджет“, Сметки за средства от ЕС“ и „Други сметки и дейности“

Изготвил:

Йорданка Иванова

Ст. счетоводител Дирекция АПОФУС